

هو

۱۲۱

رساله

التاريخ المختصر في احوال
المعصومين الاربعة عشر عليهم السلام

اثر خامه

حضرت حاج سلطان حسين تابنده
گنابادی رضاعلیشاه ثاني طاب ثراه

باهتمام:

سید محمد حسین خبره فرشی

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى الْمُظَفَّرِ مُحَمَّدٍ وَالْمَرْضَى عَلِيٍّ

وَالْمَشْتَمُولِ زَيْنِ وَالسَّبْطَيْنِ إِذْ مَا فَانَ الْحُسَيْنِ

وَصَدَقَ عَلِيُّ بْنُ الْعَبَّاسِ فِي الْبَاءِ مُحَمَّدًا وَالصَّاحِبِ جَعْفَرَ

وَالْبِكَاطِرِ يَوْمِي الرُّضَا فِي النَّجْمِ وَالنَّقْوَ عَلِيٍّ

وَالْبِكَاعِيْنَ كَالْحُسَيْنِ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ

وَالْعَصْرَ وَالزَّيْنَ وَالْحَمْدُ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَائِرِ الْأَنْبِيَاءِ

قال رسول الله صلي الله عليه و آله

مثل اهل بيتي فيكم مثل سفينة نوح من
ركب فيها نجى و من تخلف عنها غرق

ما و اصحابييم چون کشتي نوح
هرکه دست اندر زند يابد فتوح
چونکه با شيخي تو دور از زشتي
روز و شب سياري و در کشتي
مثنوي معنوي

التاريخ المختصر في احوالات المعصومين

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي جعلنا في آخر الزمان لما بعثنا
 القديما الصالحين وعبرتنا عن السابقين الظالمين والصلوة
 والسلام على اشرف النبي ومقتن القانون المبين وصاحب الكتاب
 المبين المشتمل على الاحكام وقصص المرسلين سيدنا ونبينا وحسينا
محمد وآله اجمعين خصوصا سيد الوصيين و اب المعصومين امير المؤمنين
 اما بعد فيقول العبد المذنب سلطان حسين الجهادي غفر الله
 اعلم انه اختلف في تولد الامم العصوميين ووافيتم ببعض احوالهم
 اختلفا كثيرا بين مؤرخي الفريقين ولا يعلم اى من هذه الاقوال
 صحيحة الا بتدبر الكتب وهذا لا يتيسر لجميع الظالمين فاردت
 ان اسهل لهم واستقرت النوارخ المقبلة واخذت الاقوال الصحيحة
 فهم منها وصنفت مختصرا في بعض احوالهم اللائمة علمها لاهل البيت
 وسماه التاريخ المختصر في احوالات الامم وعلى الله التوكل
 الاعتصام

نموته خط مبارك بندگان حضرت آقاي حاج سلطان محمد بن
 تايبه گناهادي (رضا شاه) روى له القدا در حدائث من

مقدمه چاپ

بسم الله الرحمن الرحيم و به استعين

و درود بر روان پاک محمد مصطفی (ص) و بر دوازده نفر جانشینان بزرگوار او و پیروان نیک نهاد آن بزرگواران باد. و بعد یادداشت‌هایی که درین صفحات دیده می‌شود بنام «التاریخ المختصر فی احوال المعصومین الاربعة عشر» در سال ۱۳۴۸ قمری در حوادث سن و اوائل بلوغ که مشغول فراگرفتن علوم عربیّت و ادبیات عرب بودم نوشته‌ام که چون از ابتداء علاقه تمام به زبان عربی که زبان دینی ما است داشته و دارم، به همان اندازه که در آن موقع از عربی اطلاع داشتم آنرا به زبان عربی و به قدر اطلاعات تاریخی خود نوشته‌ام ولی چون مربوط به آن زمان بود کاملاً از آن فراموش داشته و چون با طرز کودکانه نوشته شده بکلی در طاق نسیان و بوته فراموشی افتاده بود ازین رو نام آن حتی جزء مؤلفات فقیر ذکر نشده است.

اتفاقاً اخیراً برادر مکرم ایمانی آقای حاج سید محمد حسین خیره فرشچی حفظه الله و وفقه که مجموعه و جنگ یادداشت‌های ایام صباوت و اوائل بلوغ مرا مطالعه نمودند بر آن واقف شده و علاقه-مند شدند که چاپ نمایند ولی چون خالی از تحقیق بود و به قدر فکر کودکانه آن زمان نوشته شده چندان تمایلی نداشتم لیکن به

واسطهٔ میل و علاقهٔ ایشان و از نظر اینکه مربوط به اوائل بلوغ و هنگام تحصیل ادبیات عرب بود برای تجدید خاطره آن زمان بالاخره موافقت نمودم که با قطع کوچکی آن را چاپ نمایند از خداوند منان مزید توفیق ایشان را در خدمات دینی و علمی خواستارم.

فقیر سلطانحسین تابنده گنابادی

سیزدهم رجب ۱۴۰۵ مطابق با روز تولد حضرت مولی الموالی (ع)

۱۵ فروردین ۱۳۶۴

هو

١٢١

التاريخ المختصر فى احوال المعصومين الاربعة عشر(ع)

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذى جعلنا فى آخر الزمان لمتابعتنا القدماء الصالحين و لعبرتنا عن السابقين الظالمين، و الصلوة و السلام على اشرف النبين و مقنن القانون المتين و صاحب الكتاب المبين المشتمل على المعارف و الأحكام و قصص المرسلين سيدنا و نبينا و حبيبنا محمد و آله اجمعين خصوصاً سيد الوصيين و امام المتقين امير المؤمنين و اولاده المعصومين.

اما بعد:

فيقول العبد المذنب سلطان حسين الجنايدى غفرالله له، انه اختلف فى تاريخ تولد الأئمة المعصومين و وفاتهم و بعض احوالاتهم اختلافاً كثيراً بين مؤرخى الفريقين و لا يعلم اى من هذه الأقوال صحيحة الا بتدبر الكتب و هذا لا يتيسر لجميع الطالبين، فأردت ان اسهله لهم و استقرت التواريخ المعتمدة و اخذت الأقوال الصحيحة فيهم منها و الفت مختصراً بقدر الوسع بعض احوالاتهم اللازمة علمها للمتبعين و المبتدئين و سميت التاريخ المختصر فى احوال المعصومين الاربعة عشر و على الله التوكل و به الاعتصام.

احوال الرسول محمد(ص)

والده الماجد عبدالله بن عبدالمطلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصي بن كلاب بن مرة بن كعب بن لوى بن غالب بن فهد بن مالك بن نضر بن كنانة بن خزيمة بن مدركة بن الياس بن مضر بن نزار بن معد بن عدنان بن اود بن ادر بن اليسع بن الهميسع بن سلامان بن النبت بن جمل بن قيدار بن اسماعيل الذبيح بن ابراهيم الخليل بن تارخ بن ناخور بن اشروع بن ارغو بن قالع بن عامر بن شالغ بن ارفحشد بن سام بن نوح بن لامك بن متوشلغ بن اخنوح بن بادر بن مهلائيل بن قينان بن انوش بن شيث بن آدم.

و والدته الماجدة آمنة بنت وهب بن عبد مناف الزهري.

ولد(ص) في عام الفيل لاثنتي عشرة ليله خلت من شهر ربيع الاول بعد طلوع صبح الجمعة وقد مضى من الهبوط سنة الاف و مائة و ثلاث و ستون سنة من الميلاد خمس مائة واحد و ستون سنة و مات ابوه قبل تولده بشهرين وكان النبي ابن خمس سنين حين وقوع شق الصدر و بعد مضى سنة من هذه القضية ماتت امه آمنه و مات جدّه عبدالمطلب بعدها بسنة «و حين سفره الى الشام كان هو ابن اثني عشرة سنة و تزوج خديجة بنت خويلد و هو ابن خمس و عشرين سنة و بعثة كان في يوم الاثنين لسبعة و عشرين ليلة خلت من شهر رجب و هو ابن اربعين سنة و بعد مضى ثلاث من بعثته اعلم الناس نبوته و دعاهم الى الدين الحنيف و اول من اسلم من الرجال على، و من النساء خديجة زوجة النبي و هجرة الاصحاب الى الحبشة وهو اول

هجرة المسلمين كان في العام الخامس من البعثة و صار محصوراً في
شعب ابي طالب في العام السابع و قضية شق القمر في العام العاشر
و ماتت خديجة قبل الهجرة بسنة، و مات ابوطالب بعدها بسنة فلما
ماتاً صار رسول الله ذا حزن شديد فشكا الى جبرئيل، و لما اشتد عناد
قريش و عداوتهم معه حتى عزموا على قتله امره الله بالخروج من
مكة و الهجرة الى المدينة الطيبة و كان معراجة قبل الهجرة بسنة و لما
مضى من بعثته ثلاث عشرة سنة هاجر الى المدينة و مكث بها عشرة
سنين ثم قبض في ليلة اثنى عشر من شهر ربيع الاول يوم الاثنين و هو
ابن ثلاث و ستين سنة و اشتها و فاته في ثامن و عشرين من شهر
صفر املاً لأنه في ذلك اليوم صار مرض الرسول شديداً او لأنه في
تلك الايام مات الحسن بن علي و موته صار سبباً لخلافة يزيد او
لأنه في تلك الايام قبض الرضا (ع) و بعده وقع الغيبة حقيقة ففي
هذه الايام حقيقة مات رسول الله و ولد له من خديجة قبل مبعثه
القاسم و رقية و زينب و ام كلثوم و بعده الطاهر و الطيب و الزهرا
(عليها سلام).

احوال ابضة الرسول الزهراء البتول سلام الله عليها

أبوها رسول الله و أمها خديجة ولدت بعد مبعث رسول الله بخمس سنين يوم الجمعة لعشرين ليلة خلت من شهر جمادى الثانية و تزوجها على وهى بنت تسع سنين و بقيت بعد ابيها خمسة و سبعون يوماً و توفيت فى ثالث عشر من شهر جمادى الاولى و قيل فى الثالث من جمادى الثانية سنة احدى عشرة من الهجرة و لها ثمانية عشر سنة و ماتت فاطمة للبكاء الكثير فى فراق الأب و لشدة الغم من أن الامة ضلوا بعد ان هداهم أبوها لم يعملوا بوصية ابيها و انصرفوا من بيعة وليه و قصدوا الآخرين و ماتت و لم تكن راضيا من الأول و الثانى و دفنها اميرالمؤمنين سرّاً و ولد منها الحسن و الحسين و زينب و ام كلثوم و قال بعض انها كنية زينب.

احوال سيدالاصياء على المرتضى(ع)

أبوه ابوطالب بن عبدالمطلب عم النبي و أمّه فاطمة بنت اسد بن هاشم بن عبد مناف و هو اول هاشمى ولد من هاشميين وكانت أمّه فاطمة اول امرئة هاجرت بامر رسول الله من مكة الى المدينة، ولد بعد عام الفيل بثلاثين سنة فى ثالث عشر من شهر رجب و قبل البعثة بعشرة سنة و وقع تولّده. فى داخل الكعبة و المشرفة خرجت فاطمة من البيت بعد ولادته بثلاثة ايام و سمّاه امه بحيدر و لكن النبي سمّاه بعلى، وكان من صباوته فى تربية النبي و اول من آمن به هو، و هو ابن عشرة سنة و لما هاجر النبي الى المدينة نام على فى فراشه و زوج فاطمة فى اوائل العام الثانى و هو ابن ثلاث و عشرين سنة و قتل عمرو بن عبدود فى غزا الاحزاب و قتل الحارث و المرحب فى فتح الخيبر و فتح باب الخيبر و رفعه من الارض بيده و استخلفه النبي فى العام العاشر من الهجرة و هو ابن ثلاث و ثلاثون سنة و بعد مضى ثلاثة اشهر الاسته ايام، مات النبي و بقى بعد قبض النبي ثلاثين سنة و لما قبض النبي لم يبايعه الناس و بايعوا الأغيار و بعد انقضاء خمس و عشرين سنة بايعة الناس و مدة خلافة الظاهر منه بعد عثمان اربع سنين و تسعة اشهر و قتل(ع) فى شهر رمضان لتسع بقين منه ليلة الاحد سنة اربعين من الهجرة و هو ابن ثلاث و ستين سنة و قاتله عبدالرحمن بن ملجم المرادى، و اولاده ثمانية عشر ذكورا و ثمانية عشر اناثا.

احوال سبط المصطفى الحسن المجتبي(ع)

أبوه المرتضى و امّه الزهراء بنت المصطفى، ولد في النصف من شهر رمضان سنة اثنتين بعد الهجرة و قيل سنة ثلاث و الاول اصحّ وله حين ارتحال النبي سبع سنين و حين قتل ابيه سبع و ثلاثون سنة و لما مضى من خلافته ستة اشهر صالح معوية بن أبي سفيان لخيانة بعض اصحابه و امراء جنوده و لكن بعد المصالحة ايضاً و لهذا اعرض عنه بعض اصحابه و آذوه و خاطبوه بمذل المؤمنين و سمّوه مرات و آخرين سمّته زوجية و به ارتحل من الدنيا جعدة بنت الاشعث بن قيس الكندي و قبض(ع) في آخر شهر صفر من اوائل سنة خمسين من الهجرة و هو ابن سبعة و اربعين سنة عاش بعد رسول الله اربعين سنة و بقي بعد ابيه عشرة سنة و ولد له ستة عشر اولادا خمسة عشر ذكورا و واحدة اناثا.

احوال مولانا الوحيد الحسين الشهيد(ع)

جدّه المصطفى و أبوه المرتضى و امّه الزهراء و اخوه المجتبى، ولد فى آخر شهر ربيع الاول سنة ثلاث من الهجرة¹ و حين وفات النبى، لها ستّ سنين و حين قتل أبيه لها ستّ و ثلاثون سنة و حين موت اخيه لها ستّ و اربعون سنة و خروجه من المدينة الى مكة ليلة الاحد الثامن و العشرون من شهر رجب و وروده بمكة يوم الجمعة فى الثالث من شهر شعبان سنة ستين من الهجرة و خروجه من مكة الى كربلا يوم الثالث الثامن من شهر ذيحجة و هو يوم التروية يوم ازدهام الناس فى ذلك المكان الشريف لمناسك الحج و وروه بكربلاء يوم الثانى من شهر محرم سنة احدى و ستين من الهجرة و قبض شهيداً عطشاناً يوم العاشر منه يوم الاثنين و قتله شمر بأمر عبيد الله بن زياد فى زمن سلطنة يزيد بن معاوية و له سبع و خمسون سنة، و لما قتل بكى عليه جميع الموجودات حتّى الوحوش فى الفلوات و الطيور فى الوكرات و عاش بعد الحسن احدى عشرة سنة و اولاده ذكورا و اناثا ستة و بقى من الذكور على الملقب بزين العابدين و الباكون استشهدوا بكربلاء يوم عاشوراء.

¹ و قيل ولد يوم الثلاثاء او الخميس لثلاث خلون من شهر شعبان او خمس خلون منه.

احوال مولانا و مولى الكونين على بن الحسين(ع)

أبوه الحسين الشهيد و أمه سلامة المسماة شهربانو وقال بعض كان اسمها شاه زنان بنت يزدجرد بن شهریار بن شیرویه بن كسرى پرويز و كان يزدجر آخر ملوك عجم، ولد(ع) بالمدينة يوم الجمعة او الخميس فى النصف من شهر جمادى الثانية سنة ثمان و ثلاثين من الهجرة و هو ابن ستين حين شهادة جدّه على بن ابى طالب(ع) و عاش معه عمّه الحسن عشرة سنة و مع ابيه الحسين(ع) احدى عشرة سنة و هو ابن اثنتى و عشرين و سبعة، اشهر حين وقوع الطف بكربلاء و عاش بعد الحسين خمسا و ثلاثين سنة و صار مسموما بامر و ليد بن عبد الملك الاموى و قبض(ع) يوم السبت لاثنتى عشرة ليلة خلت من المحرم ستة خمس و تسعين و قيل فى الخامس و العشرين من المحرم. و هو ابن سبع خمسون سنة و ولد له ثمانية اولاد ذكورا و سبعة اناثا.

احوال منبع العلوم الاوائل و الاواخر محمد بن على الباقر(ع)

أبوه على بن الحسين و أمه فاطمة بنت الحسن بن على و هو اول
علوى ولد من علويين ولد بالمدينة فى اواخر سلطنة معاوية لعنة الله
عليه يوم الجمعة.

او الثلثا غره شهر رجب سنة سبع و خمسين و كان فى كربلاء و له
ثلاث سنين و ذهب الى الشام، مع ابيه و ساير الاسراء و عاش مع ابيه
اربعا و ثلاثين سنة و بقى بعده تسع عشرة سنة و شهرين، و سمّه هشام
بن عبدالملك و قبض بالمدينة يوم الاثنين سابع ذىحجة سنة مائة و
اربع عشرة و له سبع و خمسون سنة و دفن بالبقيع فى المحل الذى
دفن فيه ابوه على بن الحسين و اولاده اربعة و قيل سبعة.

احوال مروج مذهب الاماميه الذى هو بالعلوم و بامرالدين ناطق جعفر بن محمد الصادق(ع)

ابوه محمد بن على و امّه ام فروة بنت القاسم بن محمد بن ابى بكر و هى تصيل الى ابى بكر من الاب و الام و ان امّه بنت عبد الرحمن بن ابى بكر ولد يوم الاثنين فى سابع عشر من شهر ربيع الاول سنة ثلاث و ثمانين من الهجرة و حين وفات جدّه على بن الحسين هو ابن اثنتى عشرة سنة و حين موت أبيه هو ابن احدى و ثلاثين سنة و عاش بعد ابيه اربعا و ثلاثين سنة و قد قال بعض انه(ع) استخلف ابنه اسمعيل و لكن هو مات قبل ارتحال ابيه فاستخلف(ع) ابنه موسى و صار مسموما بامر ابى جعفر منصور الدوانيقى العباسى و استشهد فى الخامس و العشرين من شهر شوال سنة مائة و ثمان و اربعين و له خمس و ستون سنة و دفن بالبقيع فى القبر الذى دفن فيه ابوه و جدّه و الحسن بن على، اولاده عشر و قيل احد عشر و قيل سبعة.

احوال من هو بامر الدين قائم موسى بن جعفر الكاظم (ع)

أبوه جعفر بن محمد و أمّه ام ولد يقال لها حميدة، ولد بالأبواء فى شهر صفر سنة مائة ثمان و عشرين و قيل تسع و عشرين و مائة، و حين موت ابيه هو ابن تسع عشرة سنة او عشرين سنة و عاش بعد ابيه خمسا و ثلاثين سنة و سمّه السندى بن الشاهك و قبض مستشهدا ببغداد فى حبسه لسّت بقين من شهر رجب سنة ثلاث و ثمانين و مائة، و هو ابن اربع او خمس و خمسين سنة، و دفن ببغداد فى مقبرة قريش المعروف بعداً بالكاظمية و اولاده عشرون ذكورا و ثمان عشرة اناثا، و روى ان اولاده الذكور احد و ثلاثون و الاناث ثمان و عشرين.

احوال شمس الضحى بدر الدجى على بن موسى الرضا (ع)

أبوه موسى و امه تكتم المسمّاة طاهرة الملقبته نجمه، ولد بالمدينة فى يوم الخميس لاحدى عشرة ليلة خلت من شهر ربيع الاول سنة ثمان و اربعين و مائة و روى انه ولد يوم الجمعة لاحدى عشرة ليلة خلت من شهر ذى القعدة سنة ثلاث و خمسين و مائة و هو المشهور وله حين ارتحال ابيه من الدنيا اربع و ثلاثون سنة، و عاش بعد ابيه عشرين سنة و كان المأمون اشخصه من المدينة الى مرو على طريق البصرة و فارس و استقبل منه بالاعزاز و الاكرام و اكرهه على نهيو الوصاية و جعله وصى عهده و هو (ع) قبل اضطرار و لكن تغير رأى المأمون فى ذلك و صار (ع) مسموما بامر المأمون بها و قبض فى آخر شهر صفر سنة ثلاث و مأتين و هو ابن خمس و خمسين سنة و دفن بها فى قرية يقال لها سنا باد من نوقان، و اولاده ستة.

احوال غاية الظهور و اليجادالتقي محمدبن على الجواد (ع)

أبوه الرضا و امّه ام ولد يقال لها سبيكة نوبية ولد بالمدينة ليلة الاربعاء للسابع عشر من شهر رمضان سنة خمس و تسعين و مائة و هو حين موت ابيه، ابن ثمان سنين و قد كان المعتصم اشخصه الى بغداد فى اوائل سنة عشرين و مأتين و سمّته زوجته ام الفضل بنت المأمون بها و قبض فى آخر ذيقعدة فى السنة المذكورة و هو ابن خمس و عشرين سنة و اولاده اربعة و دفن(ع) بجوار قبر جده الكاظم فى الكاظمية و اشتهر هذا المكان المتبرك بعد ذلك بالكاظمين تغليباً.

احوال الهادى المتقى على بن محمد النقى (ع)

أبوه الجواد(ع) و امّه ام ولد سمانة و قيل الدرة المغريته و قيل ام الفضل و هو ضعيف ولد للنصف من ذى الحجة بسنة اثنتى عشرة و مأتين، و هو حين وفات ابيه ابن ثمان سنين و عاش بعد ابيه اربعا و ثلاثين سنة و كان المتوكل بن المعتصم اشخصه الى سرّ من رأى مع يحيى بن هرثمة بن اعين و سمه بها و مضى لاربع بقين من جمادى الآخرة سنة اربع و خمسين و مأتين و له احد و اربعون سنة و ستة اشهر و كان مقيما بها عشرة سنة و اولاده خمسة.

احوال المؤتمن العسكرى الحسن بن على (ع)

أبوه على بن محمد و أمّه ام ولد يقال لها حديث ولد بالمدينه ليله الجمعة لثمان ليال خلون من شهر ربيع الثانى سنه اثنتين و ثلاثين و مأتين و هو حين موت ابيه ابن اثنتى و عشرين سنة و عاش يعده ست سنين و قتله المعتمد العباسى بالسم. و قبض يوم الجمعة لثمان ليال خلون من شهر ربيع الاول سنة ستين و مأتين و دفن فى داره فى البيت الذى دفن فيه ابوه بسرّ من رأى و له ثمان و عشرون سنة ولد له من نرجس ولد سماه (م ح م د) و هو صاحب الزمان عجل الله فرجه و لمن يكن له غير هذا الولد.

احوال صاحب الزمان القائم المهدي المؤتمن حجة بن الحسن (ع) و عجل الله و فرجه

أبوه الحسن بن علي و أمّه نرجس و لد للنصف من شهر شعبان سنة خمس و خمسين و مأتين و كان حين وفات ابيه ابنا خمس سنين و لما مات الحسن قام اخوه جعفر ليصلي عليه فجاء المهدي و قال يا عمّ تنح فلست انت اهلا للصلوة على ابي و هي حقى و انا اهل لها فانصرف جعفر عن الصلوة و صلى المهدي على ابيه و دفنه. و لمّا استد ظلم المنافقين اسرار الاعداء حتى كادوا يقتلونه غاب عن الانظار بالغيبة الصغرى و صار النواب الاربع بالتوالى واسطته بينه (ع) و بين الشيعة و بعد مضى سبعين سنة تقريبا غاب عن الانظار بالكليته غيبته كبرى و نحن الشيعة بانتظار ظهوره و امحاله الفساد و الظلم و الجور حتّى يملأ الارض قسطاً و عدلا.

اللهم عجل فرجه و فرجنا به هذا اخر ما اردت تأليفه و انا ارسم لتسهيل فهم المقصود من هذه المختصر جدولا بعون الله. و هذا هو الجدول.

اسماء المعصومين	ولادتهم	وفاتهم	مدة حياتهم	مدة امامتهم	اولادهم	اسماء امهاتهم	قاتلهم	
محمد بن عبدالله	١٤/١٢	١٤/١٢	٦٣ سنة	مدة نبوته ٢٣ سنة	ثمانية	آمنة بنت وهب		
علي بن ابيطالب	١٣/ رجب	٢١ رمضان ٤٠	٦٣ سنة	٣٠ سنة	٣٦	فاطمة	عبدالرحمن	
فاطمة	٢٠ جمادى الثاني	٣ جمادى الثاني	١٨ سنة	بقي بعدايبها	٤	خديجة	من شدة الغم	
حسن بن علي	١٥ رمضان ٢ من الهجرة	آخر الصفر	٤٧ سنة	١٠	١٦	فاطمة	جعدة	
حسين بن علي	آخر/ع ٣١ من الهجرة	١٠ محرم ٦١	٥٧ سنة	١١	٦	فاطمة	شمر	
علي بن الحسين	١٥/ج ٢٥	١٨ محرم ٩٥	٥٧ سنة	٣٥	١٥	سلامة	وليد بن عبدالملك	
محمد بن علي	غره رجب ٥٧	٧ ذيحجه ١١٤	٥٧ سنة	١٩	٤	فاطمة	هشام بن عبدالملك	
جعفر بن محمد	١٧/ع ٨٣	شوال ١٤٨	٦٥ سنة	٣٤	١٠	ام فروة	منصور	
موسى بن جعفر	شهر صفر ١٢٨	٦ رجب ١٨٣	٥٣ سنة	٣٥ سنة	٣٨	حميدة	السندی	
علي بن موسى	١١/ذيقعه ١٤٨	آخر صفر ٢٠٣	٥٥ سنة	٢٠ سنة	٦	ام البنين	المأمون	
محمد بن علي	١٧ رمضان ١٩٥	آخر ذيقعه ٢٢٠	٢٥ سنة	١٧ سنة	٤	سبكيه توية	ام الفضل	
علي بن محمد	١٥ ذيحجه ٢١٢	٢٠/ج ٢٥٤	٤٢ سنة	٣٤ سنة	٥	سماته	الموكل	
الحسن بن علي	٥/ع ٢٣٢	٨/ع ٢٦٠	٢٥ سنة	٦	٧	حديث	المعتمد	
محمد بن الحسن	١٥ شعبان ٢٥٥	و حين غيبته هو ابن خمس سنين				٧	نرجس	

و قد وقع الفراغ من كتابته في ٢٧/٤/١٣٤٨، تمت ١١/٤/١٣٤٨

هو

۱۲۱

مؤخره

در شرح زندگانی حضرت مؤلف مدظله العالی و متع الله
المسلمین بطول بقائه

از بنده ااثیم سید محمد حسین خبره فرشچی

مؤلف معظم حضرت آقای حاج سلطانحسین تابنده گنابادی
رضاعلیشاه دامت برکاته العالیه.

در ۲۸ ذیحجه الحرام ۱۳۳۲ قمری برابر ۲۵ آبانماه ۱۲۹۳ در قریه
بیدخت قدم بعرضه وجود نهاده.

و پس از گذراندن ایام خردسالی و کودکی، علوم پایه تعلیم قرآن و
خواندن و نوشتن را در مسقط الراس خود بیدخت، نزد مرحومین
ملاخداداد خیبرگی، ملامحمد رحمانی نردهی مشهور به ادیب
آموخته و تکمیل ادبیات عرب را نزد ملامحمد اسماعیل رئیس
العلماء عموی والده خود و آقا ملا محمد صدرالعلماء جد اُمّی
تغمدالله بغفرانه فرا گرفته و معالم و شرایع و قوانین الاصول و شرح

منظومه منطق و حکمت را نزد والد بزرگوار و عالی شأن خود حضرت آقای صالح علیشاه قدس سره العزیز تلمذ نموده.

و در سنه/۱۳۵۰ قمری ۱۳۱۰ شمسی حسب الامر والد معظمشان رهسپار اصفهان گردیدند و از محاضر علمای اعلام و آیات عظیم الشأن ساکن اصفهان امثال آقا شیخ محمدگنابادی و آقا شیخ محمود مفید و حاج سید مرتضی خراسانی معروف به جارچی و چند نفر دیگر از مدرسین معروف حوزه علمیه چون آیت الله حاج آقا رحیم ارباب و آیت الله سید محمد نجف آبادی رضوان الله علیهم استفاده نموده تا به مرتبه عالیہ اجتهاد و اجازه نائل آمدند.

و در ضمن تحصیل، عرفان علمی و «شرح فصوص» و بعض علوم دیگر را نزد شیخ الطریقه عارف بزرگوار جناب درویش ناصر علی مرحوم آقا شیخ اسدالله ایزدگشسب رضوان الله علیه تلمذ نمود.

و پس از ۵ سال اقامت در اصفهان برای یادگیری علوم جدید به تهران آمده و دردانشکده معقول و منقول مشغول و از مدرس درس فضلائی عالیقدر چون آیت الله حاج سید کاظم عصار و حجة الاسلام سید محمد مشکوة و نابغه فلسفه مرحوم آقای آشتیانی رضوان الله علیهم اجمعین و سایر اساتید استفاده علمی نموده و ضمناً در دانشسراعالی هم مشغول تحصیل گردیدند و در سال ۱۳۱۸ موفق به اخذ لیسانس شده و پایان نامه تحصیلی خود را درباره فلسفه فلوتین نگاشته و گذرانیدند.

پس از مدتی رهسپار بیدخت شده به خدمت و ملازمت پدر بزرگوار حضرت آقای صالح علیشاه به استفاضه از محضر انور و به انجام دستورات سلوکی ایشان اقامت نمود.

حضرت مؤلف مدظله العالی اسفاری چند به ممالک اسلامی و سایر بلاد نموده بیت الله الحرام کعبه معظمه زاده الله شرفا و مدینه منوره را چندین مرتبه زیارت نموده و به عتبه بوسی آستان مقدس ائمه اطهار سلام الله عليهم اجمعین چندین بار مشرف گشته و عشق و علاقه شدید و وافر باین اماکن مقدسه و بزرگاننش دارند و در هر فرصتی جهت عتبه بوسی تشرف حاصل می نمایند و با دانشمندان و بزرگان جهان اسلام و ادیان دیگر مراوده و ملاقات هائی داشته اند.

با مراجع معظم و عالیقدر جهان تشیع امثال مرحومان آیات عظام آقا سید ابوالحسن اصفهانی و حاج آقا حسین قمی و حاج شیخ عبدالکریم زنجانی و سید هیت الدین شهرستانی و حاج شیخ محمد حسین کاشف الغطاء آیت الله شاهرودی، آیت الله حکیم، آیت الله بروجردي و آیت الله حاج سید یونس اردبیلی و آیت الله سبزواری و دیگر علمای اعلام و همچنین با مراجع معظم که اینک در قید حیاتند ملاقات هائی داشته اند، خصوصاً با مرجع عالیقدر زعیم انقلاب اسلامی ایران حضرت امام خمینی مد اظلالهم و کثر الله امثالهم. و هم چنین با بعضی بمذاکرات علمی و مذهبی نشسته اند مانند آیت الله شاهرودی و آیت الله کاشف الغطاء که منتج به اجازه اجتهاد به ایشان گردیده است.

حضرت آقای رضاعلیشاه مدظله العالی در شعبان ۱۳۶۹ ق از طرف آقای صالح علیشاه طاب ثراه مأذون در امامت جماعت و تلقین اذکار و اوراد لسانی گردیده.

و در یازدهم ذیقعدہ همانسال ۱۳۶۹ ق بارشاد عباد و دستگیری طالبین با لقب رضا علی مفتخرگردیدند تا اینکه در ذیقعدہ ۱۳۷۹ قمری فرمان مقام خلیفۃ الخلفائی و جانشینی پدر عالمقدار والد معظمشان حضرت آقای صالح علیشاه با لقب رضا علیشاه برای ایشان صادر گردید.

و از بامداد روز نهم ربیع الثانی ۱۳۸۶ (۶ مرداد ۱۳۴۵ ش) که حضرت آقای حاج شیخ محمد حسن صالح علیشاه قدس اللہ سره العزیز ندای ارجعی الی ربک را لیک و برفیق اعلی پیوستند، مسند ارشاد و هدایت و پیشوائی سلسله جلیله علویه رضویه مهدویه نعمت اللہیه سلطانعلیشاهی بوجود مقدس شان زینت یافت، و بامور فقراء و ارشاد طالبین و دستگیری مشتاقین مشغول گردیدند.

حضرت آقای حاج سلطان حسین تابنده رضا علیشاه مد ظله العالی که از دانشمندان و صاحب نظران محقق و مدوق عصر و زمان می- باشند؛ علاوه بر امور کشاورزی و توجه به امور فقری و رسیدگی بحال فقراء تصنیفات و تألیفات علمی و مذهبی و تاریخی دارند که بعضی از آنها بزبانهای خارجی ترجمه گردیده است و تعدادی هم از آنها تاکنون طبع و چاپ نگردیده که انشاءالله در آینده چاپ و فیضش عام تر گردد.

یکی از آن آثاریکه تاکنون طبع نشده است «التاریخ المختصر فی احوال المعصومین الاربعة عشر» به زبان عربی می‌باشد، و حقیر فقیر سراپا تقصیر از جُنگ خطی که متعلق به برادر مکرم جناب آقای حاج نور محمد قاسملو بوده و به خط مبارک حضرتشان می‌باشد و در سنه ۱۳۴۸ قمری در ابتدای جوانی در شانزده سالگی که مشغول تحصیل علوم دینی و عربی در بیدخت بودند نگاشته‌اند، و اینک بدینصورت در آمده تا نفع‌اش عام و بهره‌اش باشد از برای حقیر فقیر سراپا تقصیر و والدین خود در روز واپسین انشاء الله تعالی و هرچند خیلی مختصر و موجز می‌باشد ولی با مقایسه با حوادث سن که هنگام تألیف آن داشتند خالی از اهمیت نیست.

تألیفات و آثار دیگری از حضرت ایشان تاکنون معرفی شده عبارتند از:

- ۱- تجلی حقیقت در اسرار کربلا.
- ۲- رساله خواب مغناطیسی.
- ۳- شرح حال خواجه عبدالله انصاری.
- ۴- ترجمه دعای ابوحمزه ثمالی.
- ۵- فلسفه فلوطین.
- ۶- نابغه علم و عرفان در قرن چهاردهم.
- ۷- تاریخ و جغرافیای گناباد.
- ۸- یادداشتهای سفر به ممالک عربی.
- ۹- خاطرات سفر حج.
- ۱۰- گردش در افغانستان و پاکستان.

- ۱۱- سفرنامه از گناباد به ژنو.
- ۱۲- رساله رفع شبهات.
- ۱۳- رساله رهنمای سعادت.
- ۱۴- نظر مذهبی به اعلامیه حقوق جهانی بشر.
- ۱۵- نظر مذهبی به اعلامیه حقوق جهانی بشر به زبان انگلیسی.
- ۱۶- تصحیح رساله نصیحت نامه و محبت نامه حضرت شاه نعمت الله ولی کرمانی.
- ۱۷- قرآن مجید و سه داستان اسرارآمیز عرفانی.
- ۱۸- سه گوهر تابناک از دریای پرفیض کلام الهی
- ۱۹- ده سخنرانی.
- ۲۰- چهل گوهر تابنده، مجموعه سخنرانی.
- ۲۱- التاريخ المختصر فی احوال المعصومین الاربعة عشر (ع).
- ۲۲- فلسفه ابن رشد، چاپ نشده.
- ۲۳- ترجمه کتاب الکشف عن المناهج الادله فی عقاید المله چاپ نشده،
- ۲۴- سیر تکاملی و حرکت جوهریه، چاپ نشده.

والسلام یا علی مددی

بنده ائیم سراپا تقصیر

سید محمد حسین بن سید حسن خبره فرشچی

غفرالله ذنوبه و ستر عیوبه